

Prof. Dr. Mustafa TURAN

Kerkük Kan Ağlar

Bir türkü dolandır dilimize :
Kadir Mevlam senden bir dileğim var
Beni muhannete muhtaç eyleme
Bu bir ağıt olsa gerek diye düşünüyoruz bir an. Hoyrat mı ? ağıt mı ? Ne fark ederdi ki, haysiyetin çaresizlik içinde feryadı vardı bu sözlerde. Arif Nihat Hoca diyordu ya;
Horyatlar söylenir ağıttan acıklı
Ağıtlar söylenir horyattan yanık
Arif Nihat Kerkük için söylemişti bunu yıllar önce. O da hoyrattan yanık ağıt yakıyordu aslında Kerkük için.
Bulamazsınız ey turnalar artık
Çocukluğumuzu gölgeleyen söğüdü
Arasanız da bucak bucak
Dağılsanız da bölük bölük
Ki yıllar analarla babalar gömdü
Biz Kerkük'ü gömdük
Emperyalizmin insanlığı gömdüğü bir çağda Kerkük Türkmenleri üzerlerine yağın bombaların altında yaşamaya çalışıyorlar.

Ne çok hızlı unutuparmıştık buraları, Musul'u, Kerkük'ü, Göktepe'yi, Karatepe'yi, Bayat'ı, Karaçuh dağlarını, Süleyman Bey'i. Atlantik ötesinden bir devlet bombalayınca öğrendik Telafer'in de bir Türk kasabası olduğunu. Süleymaniye'de 44 câmi ve medrese, 2 mekteb-i rüştiye, 7 han, 952 dükkân, 1 hastahane, 34 değirmen, 1 hükümet konağı ve 8 hamamın bulunduğunu ve bütün bunların Türkler tarafından yapıldığını da zaten bilmiyorduk. Çanakkale'de Türk şehitliğinde yatan Musullu, Kerküklü Mehmetcikleri de düşünmedik.

Oysa...

Kerkük Türkleri, 1040 Dandanakan zaferinden sonra Ön Asya'ya ve Anadolu'ya gelip yerleşerek vatan tutan Oğuz Türkleri'nin torunlarıdır. Oğuz Türkleri, 1071 Malazgirt zaferinden sonra Anadolu'yu vatan haline getirirlerken, Musul veyahut Elcezire bölgesi, çoktan Türk vatani hüviyetini kazanmış bulunuyordu. Musul bölgesi, 11. yüzyılın ortalarından itibaren sırayla Selçuklu, Musul Atabeğliği, Karakoyunlu, Akkoyunlu ve Osmanlı Türk hâkimiyetleri ile de 1918 yılına kadar kesintisiz bir şekilde Türk idaresinde ayrılmaz vatan parçası olarak kalmıştır. Bu bölge, 900 senelik Türk hâkimiyeti devresinde, daima Anadolu'nun hükümrân bir eyâletiydi.

Musul-Kerkük bölgesi coğrafyasıyla, tarihiyle,

kültürüyle, nüfusuyla Anadolu'nun tabii bir devamıdır, Anadolu'nun bir parçasıdır. Bu devamlılık, aynı zamanda bölgedeki Türk kültürü ve varlığı ile Anadolu Türklüğü ile kesintisiz bir birliktelik ve aynılık oluşturmaktadır. Hasbelkader Osmanlı Devleti'nin tarih sahnesinden çekilmesinden sonra devletimizin sınırları dışında kalan bu coğrafyada, başta İngilizler olmak üzere (bugün ABD) emperyalist devletler, Türk kimliğini silmeye çalıştılar.

Cihan Harbi'nden sonra imzalanan Mondros Mütarekesi'ne göre silahları bırakmak icap ettiği halde İngilizler, harp sırasında silah gücü ile ele geçiremedikleri Musul vilâyetinin merkezini, sancaklarını ve kazalarını mütarekeden 4 gün sonra (3 Kasım 1918) işgal ettiler. Çünkü Musul'da ve Kerkük'te çok zengin petrol yatakları vardı.

Büyük zaferden sonra Wilson prensipleri'nin "Milletlerin kaderlerini kendi oyları ile tayin etme" ilkesine dayanan Misâk-ı Millî ile katıldığımız Lozan Konferansı'nda Türk heyeti, Musul'un Türk vatanının bir parçası olduğunu ve bu bölgenin kaderinin, yine Musul halkının oylarına başvurularak tayin edilmesini savunmuşsa da Türk tezi kabul görmemiş ve Misak-ı Milli sınırları içinde yer alan Musul'u milli sınırlara dahil etmek mümkün olamamıştır. 24 Temmuz 1923'te imzalanan Lozan Antlaşması'na göre Musul vilâyetinin kaderi bilahare Türkiye ile İngiltere arasında halledilmek üzere geri bırakılmıştır. Neticede 1926'da Ankara'da yapılan antlaşma ile Musul Irak Krallığı'na bırakılmıştır. Böylelikle Türkiye'nin Irak devleti ile olan sınırı da İngiliz siyasetinin neticesi olarak Türklerin tabii hakkı olan Misâk-ı Millî'ye mugayir bir şekilde tespit edilmiş oluyordu. O gün bu gündür Musul-Kerkük Türkiye'den ayndır. Bu tarihten günümüze kadar kah General Kasım, kah Nasturiler, kah Saddam'ın katliamlarına ve zulümlerine maruz kalan

Türkmenler bugün de Barzani ile Talabani'nin insafına terk edilmişlerdir.

Bugün anladık ki, Türkiye dışında kalan coğrafyalar ile ilgilenmek tarihi bir mecburiyet olduğu kadar, halde ve gelecekte bize yön verecek olan bir mecburiyettir. Tabiatıyla gerek tarihi, gerekse günümüzdeki gelişmeler, jeopolitik gerekçelerle birlikte düşünüldüğünde Türkiye'yi doğrudan meselenin içine çekmektedir.

Genelkurmay İkinci Başkanı İlker Başbuğ, 26 Ocak 2005 tarihinde, bazı açıklamalar yaptı:

"Gelişmeler Kerkük'ün demografik yapısının değiştirilmesine yönelik olayların yaşandığını gösteriyor."

"Bu durumun bölgede büyük bir güvenlik sorunu ortaya çıkarmasından endişe duymaktayız. Böyle bir durum Türkiye için de önemli bir güvenlik sorunu oluşturacaktır. Yakından izliyoruz."

Bu açıklanan üzerinden tam iki yıl geçti ve 16 Ocak 2007 tarihinde Balıkesir Milletvekili Dr. Turhan Çömez, TBMM Genel Kurul'unda "Irak'taki Gelişmeler ve Türkiye'nin Yol Haritası" başlıklı bir konuşma yaptı:

"Artık gözler, Kerkük referandumuna çevrildi. 2007 sonunda yapılması planlanan referandumun sonuçları da, bana göre şimdiden belli. Bu koşullar altında yapılacak referandum, Kerkük'ün sözde Kürdistan'a bağlanması ile sonuçlanacak. Bunda en küçük bir kuşku, yok."

"Irak'ın Kuzeyi, bizim için ulusal güvenliğimizi direkt olarak tehdit eden bir hüviyete bürünmüştür. Barzani ve Talabani bizzat, ya da adamları aracılığı ile, hala bölücü örgüt ele başları ile temas sağlıyorlar."

"Amerika'nın kendi güvenliği ne kadar önemli ise, bizim için de ulusal güvenliğimiz, o kadar önemlidir. Ve bu mesele, gününbirlik oyalamalarla geçiştirilemeyecek kadar, ciddidir."

2003 yılında Kerkük'teki tapu kayıtları yağmalanmıştı. Irak Türkmen Cephesi Yürütme Kurulu Üyesi Hasan Özmen, Kerkük'te Kürt gruplar tarafından içinde Türkmenler'in de olduğu 100-150 civarında insanın öldürüldüğünü, cesetlerin Kerkük dışına taşındığını belirtmiş ve şehirdeki tarihi Osmanlı Kışlası'nın da yakıldığını söylemişti. Dört yıl sonra anladık ki, Kerkük'ün demografik yapısını değiştirmek için yapılmış bütün bunlar. Sessiz kaldık.

Gelinen son nokta...

Irak'ın kuzeyinden 227 bin peşmerge ailesi, yani 600 bin kişi 20 bin dolar para vaadiyle Kerkük'e yerleştirildi ve seçmen kayıtları yapıldı. Peşmergelerin ağırlıklı olarak, Kerkük'ü Süleymaniye ve Erbil'e bağlayan kuzey güzergahındaki yollar üzerinde bulunan Rahimova, İskan ve Şorca mahallelerinde yapılmış veya yapımı başlayan konutlara yerleştiriliyor. Kuzey Irak'taki varoşlardan getirilen Kürt aileler, Kerkük stadıma içine veya stadıma kenarına kurulan çadırlarda barındırılıyor. Saddam döneminden kalma Kerkük'teki askeri garnizon içinde bulunan lojmanlara da getirilen peşmergeler aileleriyle birlikte yerleştirildi. Kerkük'te okul, nüfus ve tapu

müdürlüklerinin büyük çoğunluğu da Peşmergelerin eline geçti. 100 bin kişilik Peşmerge gücü Kerkük'ün etrafını çevirmiş durumda.

İki yıl önce İlker Başbuğ, Kerkük'teki bu gelişmelerin endişe verici olduğunu söylemiş, Turhan Çömez de aynı endişe ile birlikte gelinen sonucu özetlemiştir.

Stratejik müttefikimiz (!) ABD büyük plânlar peşindedir. İngilizlerden devraldığı emperyal düşünceyi gerçekleştirmek için elinden geleni yapmaktadır. Büyük Ortadoğu Projesi'ni gerçekleştirmek için siyasetin bütün inceliklerini kullanarak haritalar yayınlamakta, Talabani ve Barzani ile birlikte PKK'ya her türlü yardım ve destekte bulunmaktadır.

Anlaşılan odur ki, Türkiye'nin Kerkük ile tarihi ve jeopolitik bakımdan esasen bir mecburiyet olan derin alakası "de facto" (fili) bir durumla ortadan kaldırılmak istenmektedir.

Konu ile ilgili TBMM'nin Kerkük ile ilgili gizli bir oturum yaptığı bir zamanda Hrant Dink'in öldürülmesi ile Kerkük gündemimizden bir anda çıktı gitti. Hepimiz Ermeniyiz sloganları ve pankartlarıyla bir cenaze törenine şahitlik ettik; Türklüğe hakareti suç olmaktan çıkarmak için açılan kampanyaları ibretle izliyoruz; popstar, dansstar yarışmalarıyla, sözümona büyük sanatçılarımızın aşk-meşk kavgalarıyla, paparazilerle gününü gün ederek Lale Devri'nin safahat çağını yaşamak istiyoruz (!)

Kerkük'ü de Kerkük Türkmeni'ni de unuttuk vesselam...

Ez-cümle dememiz odur ki, Kerkük kan ağlar biz duymayız. Bugün Kerkük'ün nüfus yapısının hodbince, pervasızca değiştirilmesi karşısında Türkiye sessiz kalamaz. Bunu ileride gelecek nesillere anlatamayız. Türkiye, bu toprakların her haliyle Türk coğrafyası ve esasen Türkiye'nin hayat sahası olduğu tezinden hareket etmelidir. Tarihi, coğrafi, kültürel gerekçelerimiz bunu zorunlu kılmaktadır. Unutulmamalıdır ki "emperyalist devletlerin kabulüne sunulacak nüfus kesafetinin pek de ehemmiyeti yoktur."

Yine Arif Nihat Hoca'ya kulak verelim;

Yine de içim diyor

Şuracıta yakındadır

Ya Büyük ya Küçük

Kar'ın altındadır

Geçerken kapılardan kemerlerinden

Zaman denilen sarayın

Arayın kuşlar arayın

Arayın bulutlar arayın

Perdeleri örtük

Lambaları sönmük

Sırtında yıllar yük

Hatıraları kırık dökük

Bir yer olacak orada

Adı Kerkük